

Tarptautinė
migracijos
organizacija

Europos
migracijos
tinklas

Tarptautinės apsaugos prašytojų integracija į darbo rinką

2022/1

EMN STUDIJA

Šis tyrimas atliktas pagal Europos migracijos tinklo (EMN) 2021–2022 m. metinę programą.

EMN – tai migracijos ekspertų tinklas, skirtas rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia ir palyginama informacija migracijos bei prieglobsčio srityje. Lietuvoje EMN veiklą LR Vyriausybės nutarimu vykdo Tarptautinės migracijos organizacijos (IOM) Vilniaus biuras.

Daugiau informacijos apie EMN: **www.emn.lt**.

Kontaktai:

Europos migracijos tinklas Lietuvoje

A. Jakšto g. 12, 4 aukštas

LT-01105, Vilnius

Tel.: +370 5 2624897

El. paštas: emnlithuania@iom.int

**Tarptautinės
apsaugos prašytojų
integracija į darbo
rinką**

2022/1

EMN STUDIJA

TURINYS

SANTRAUKA.....	8
1. TARPTAUTINĖS APSAUGOS PRAŠYTOJŲ INTEGRACIJA Į DARBO RINKĄ.....	9
2. INTEGRACIJOS POLITIKA EMN VALSTYBĖSE NARĖSE IR ŠALYSE STEBĖTOJOSE.	14
3. PATEKIMAS Į DARBO RINKĄ (ĮDARBINIMAS IR SAVARANKIŠKAS DARBAS).....	17
4. PARAMOS PRIEMONĖS, SKIRTOS INTEGRACIJAI Į DARBO RINKĄ IR SAVARANKIŠKAM UŽIMTUMUI DIDINTI.....	22
5. GEROJI PATIRTIS IR IŠŠŪKIAI.....	24
6. IŠVADOS.....	26

Didesnėje tiriamojo laikotarpio dalyje prieglobsčio prašytojams nebuvo leidžiama dirbti. 2019 m. gruodžio 3 d. priimtomis Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau - UTP) pataisomis nuo 2020 m. sausio 1 d. prieglobsčio prašytojams sudaryta galimybė dirbti Lietuvos Respublikoje, jei per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos Migracijos departamentas nepriima sprendimo dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės. Nuo 2020 m. iki 2022 m. birželio Lietuvoje teisę dirbti įgijo 154 prieglobsčio prašytojai (2020 m. – 34; 2021 m. – 53; 2022 m. – 67).

2021 m. Lietuvai susidūrus su migrantų antplūdžiu, kuomet prieglobsčio prašymų skaičius išaugo 13 kartų per vienerius metus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2021 m. liepos 2 d. paskelbė valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, o Lietuvos Respublikos Seimas 2021 m. lapkričio 9 d. įvedė nepaprastąją padėtį. 2022 m. birželio mėnesį po ilgų diskusijų buvo dar kartą pakeistas UTP – reglamentuota teisė prieglobsčio prašytojams, atvykusiems karo padėties, nepaprastosios padėties, taip pat paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl masinio užsieniečių antplūdžio laikotarpiu, dirbti arba imtis savarankiško užimtumo veiklos praėjus 12 mėnesių nuo užsieniečio užregistravimo Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje dienos, jeigu ji nebuvo įgyta po 6 mėnesių. Šio pakeitimo nuostatos įsigaliojo 2022 m. rugpjūčio 1 d.

Tiriamuoju periodu prieglobsčio prašytojams nebuvo taikomi apribojimai darbinantis (pavyzdžiui, dirbti tik pas vieną darbdavį arba dirbti tik tam tikros profesijos darbą), nebuvo nustatytos prievolės gauti leidimą dirbti, tačiau taip pat nebuvo ir galimybės imtis savarankiško užimtumo veiklos, dalyvauti Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau - Užimtumo tarnyba) integracijos į darbo rinką rėmimo programose. Šiuo metu integruotis į darbo rinką prieglobsčio prašytojams padeda nevyriausybinų organizacijų ir Pabėgėlių priėmimo centro darbuotojai, įgyvendindami Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (toliau – PMIF) remiamus projektus.

1.

Tarptautinės
apsaugos prašytojų
integracija –
duomenys ir
diskusijos

Užsieniečių, kurie pasinaudojo įgyta teise dirbti Lietuvos Respublikoje jų prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu, skaičius pagal pilietybę, 2021 m.	
Pilietybė	Skaičius
Afganistano	1
Azerbaidžano	2
Tadžikistano	2
Pietų Sudano	1
Irako	1
Rusijos	5
Baltarusijos	37
Turkijos	3
Nigerijos	1
Iš viso	53

2022 m. sausio-birželio mėn. išduoti 67 užsieniečių registracijos pažymėjimai su teise dirbti.

Apibendrinant nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2022 metų birželio 30 d. teisę dirbti įgijo 154 prieglobsčio prašytojai.

Atkreipiame dėmesį, kad statistikoje parodomi tik teisę dirbti įgiję asmenys. Duomenys, kiek prieglobsčio prašytojų pasinaudojo šia teise, nebuvo renkami. Įvertinę susiklosčiusią situaciją darbo rinkoje 2020 m. dėl COVID-19 pandemijos apribojimų, galime daryti prielaidą, kad tai turėjo neigiamos įtakos prieglobsčio prašytojams savarankiškai susirasti darbo vietą ir įsidarbinti net ir turint teisę dirbti.

K4. Kokios pagrindinės viešos ir politinės diskusijos dėl tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų integracijos į darbo rinką (pvz., laikotarpis, per kurį suteikiama galimybė patekti į darbo rinką, kokios galimybės ir iššūkiai)?

Nors nevyriausybinių organizacijų, dirbančios žmogaus teisių srityje, ir Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro biuras Lietuvoje kėlė klausimą dėl teisės dirbti prieglobsčio prašytojams jau seniai, ragino perkelti 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo 15 straipsnio 1 dalies nuostatas į nacionalinę teisę, tačiau Užsieniečių teisinės padėties įstatyme nuostata, suteikianti šią teisę, buvo įtvirtinta tik 2019 m. pabaigoje. Pagrindinė delsimo suteikti teisę dirbti prieglobsčio prašytojams priežastimi buvo įvardinama piktnaudžiavimo prieglobsčio institutu grėsmė, atsižvelgiant į tai, kad Lietuva yra Europos Sąjungos sieną su išore sauganti šalis. Be to, prieglobsčio prašytojų skaičiai iki 2021 m. nebuvo labai dideli (didelė dalis – apie 40 procentų – buvo vaikai iki 14 metų), prieglobsčio prašytojai dažnai naudojos Lietuva kaip tranzito šalimi į kitas Europos Sąjungos valstybes, todėl prieglobsčio prašytojų integracijos į darbo rinką klausimas Lietuvoje nesulaukė didelio palaikymo ir susidomėjimo iš politikų ar darbdavių pusės. 2019 m. svarstant įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo projektą buvo diskutuojama dėl 3, 6 arba 9 mėnesių laikotarpio, po kurio prieglobsčio prašytojai įgytų teisę dirbti Lietuvoje. Visgi sprendimas suteikti galimybę tam tikrais atvejais dirbti prieglobsčio prašytojams buvo priimtas ir nuo 2020 m. sausio 1 d. prieglobsčio prašytojai tokią teisę įgyja, jeigu Migracijos departamentas neišnagrinėja jų prieglobsčio bylos per 6 mėnesius ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės.

2021 m. Lietuvos prieglobsčio sistemai didžiulį poveikį turėjo beprecedentė ir sunkiai prognozuojama situacija, kai Lietuvos Respubliką per gana trumpą laiko tarpą užplūdo neproporcingai didelis skaičius prieglobsčio prašytojų, atvykusių per Baltarusijos teritoriją. Nereguliarių migrantų antplūdis iššaukė papildomas diskusijas ir įpareigojo imtis priemonių, kurios padėtų suvaldyti migracijos krizę, užtikrinti nacionalinį saugumą, Europos Sąjungos išorės sienų apsaugą, spręsti neteisėtai sieną kirtusių migrantų, tapusių Baltarusijos režimo naudojamu politiniu instrumentu, padėtį. Dėl masinio užsieniečių antplūdžio Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2021 m. liepos 2 d. paskelbė valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, o Lietuvos Respublikos Seimas 2021 m. lapkričio 9 d. įvedė nepaprastąją padėtį. Siekdama užtikrinti greitas ir sklandžias prieglobsčio procedūras, Vidaus reikalų ministerija parengė ir Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nuostatų pakeitimus, kurie leido taikyti kitokį reglamentavimą įvestos karo padėties, nepaprastosios padėties, taip pat paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl masinio užsieniečių antplūdžio laikotarpiu.

2022 m. birželio mėnesį Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nuostatas dėl prieglobsčio prašytojų, karo padėties, nepaprastosios padėties, taip pat paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl masinio užsieniečių antplūdžio laikotarpiu, teisės dirbti pakeitimus - reglamentuota teisė tokiems asmenims dirbti arba imtis savarankiško užimtumo veiklos praėjus 12 mėnesių nuo užsieniečio užregistravimo Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje dienos, jeigu ji nebuvo įgyta po 6 mėnesių. Prieglobsčio prašytojai, atvykę karo padėties, nepaprastosios padėties, taip pat paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl masinio užsieniečių antplūdžio laikotarpiu, turi gauti Migracijos departamento išduodamą užsieniečio registracijos pažymėjimą su teise dirbti. Tokie sprendimai buvo priimti dėl 2021 m. išaugusio per Baltarusijos sieną neteisėtai atvykusių migrantų srauto, siekiant sudaryti sąlygas prieglobsčio prašytojams savarankiškai save išlaikyti, tačiau kartu nesukuriant patrauklių sąlygų, kas galimai paskatintų migrantus piktnaudžiauti prieglobsčio institutu. Atkreipiame dėmesį, kad diskusijos dėl šių įstatymų pakeitimų vyko ir įstatymas Seime buvo priimtas pirmame 2022 m. pusmetyje, tačiau nuostatų pakeitimai įsigaliojo tik 2022 m. rugpjūčio 1 dieną, todėl šioje studijoje vertinama prieglobsčio prašytojų integracija į darbo rinką iki šių pakeitimų.

2.

Integracijos politika
EMN valstybėse
narėse ir šalyse
stebėtojose

K5. Ar Jūsų valstybė turi konkrečią trečiųjų šalių piliečių integracijos į darbo rinką rėmimo politiką / strategiją? Taip / Ne

Ne. Dėl trečiųjų šalių piliečių išskirtinės užimtumo rėmimo politikos nėra, leidimus gyventi Lietuvoje turintiems užsieniečiams yra taikomos tos pačios integracijos į darbo rinką priemonės kaip ir Lietuvos piliečiams.

a. Jei taip, ar ji apima tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojus? Taip / Ne

i. Jei taip, trumpai apibūdinkite savo šalyje taikomą tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų integracijos į darbo rinką strategiją / politiką.

Ne.

ii. Jei ne, atsakykite į toliau pateiktą 5b klausimą.

b. Jei ne, kaip sprendžiamas tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų integracijos į darbo rinką klausimas? Ar taikomas integracijos į darbo rinką aspekto integravimo principas? Taip / Ne

Ne.

i. Jei ne, nurodykite priežastį (jei tokia yra) ir trumpai apibūdinkite, kaip praktikoje elgiamasi su tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojais integracijos į darbo rinką aspektu.

Nors prieglobsčio prašytojams sudaryta galimybė dirbti Lietuvos Respublikoje, jei per 6 mėnesius nepriimtas Migracijos departamento sprendimas dėl prieglobsčio, jie neturi galimybės registruotis Užimtumo tarnyboje ir gauti jos paslaugas, dalyvauti integracijos į darbo rinką remiamose programose, nes pagal galiojančius teisės aktus registruotis Užimtumo tarnyboje užsieniečiai gali tik turėdami leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje. Iš tolimesnių šalių atvykusiems prieglobsčio prašytojams, nespėjusiems pramokti lietuviškai, būtina pagalba ieškantis darbo, vertimo paslaugos darbo pokalbiuose, išverčiant ir pasirašant darbo sutartis, darbo vietoje. Vertėjai taip pat reikalingi sprendžiant ginčus, kilusius dėl darbo santykių, ir įvairius dalykinius klausimus. Kalbinių įgūdžių stoka, stereotipai dėl lyties ir etniškumo, išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos neturėjimas, nepaklausios specialybės, užsienyje įgytų diplomų ir kvalifikacijų nepripažinimas Lietuvoje yra svarbiausios prieglobsčio prašytojų įsidarbinimo kliūtys, kurios sprendžiamos pasitelkiant į pagalbą nevyriausybines organizacijas. Šiuo metu pagalbą teikia nevyriausybinių organizacijų, Pabėgėlių priėmimo centro vertėjai, teisininkai, įdarbinimo konsultantai, lietuvių kalbos mokytojai savanoriškais pagrindais arba finansuojami PMIF lėšomis.

K6. Ar per studijos apimamą laikotarpį (2017 m. sausio mėn. – 2022 m. birželio mėn.) įvyko kokių nors esminių trečiųjų šalių piliečių integracijos į darbo rinką rėmimo strategijos / politikos pokyčių? Taip / Ne

Taip.

Jei taip, trumpai paaiškinkite turinį, įskaitant tai, kas lėmė šiuos pokyčius ir koks buvo jų tikslas?

Siekiant įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos 2013 m. birželio 26 d. direktyvos 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija), nuostatas, 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojusiomis Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pataisomis prieglobsčio prašytojams sudaryta galimybė dirbti Lietuvos Respublikoje, jei per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos Migracijos departamentas nepriima sprendimo dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės.

Siekiant palengvinti trečiųjų šalių piliečių integraciją į darbo rinką, 2022 m. birželio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos Užimtumo įstatymo pakeitimai, kuriais buvo sudaryta galimybė Užimtumo tarnybai finansuoti užsieniečiams (teisėtai gyvenantiems Lietuvoje) valstybinės kalbos mokymus (prieglobsčio prašytojams netaikoma).

Tuo pačiu pakeitimu buvo nustatyta, kad Užimtumo tarnyba teiktų tarpininkavimo paslaugas prieglobsčio prašytojams, turintiems teisę dirbti ir ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį, tokiu būdu sudarant palankesnes sąlygas jiems patekti į darbo rinką.

Išaugus prieglobsčio prašytojų srautui ir įvertinus valstybei tenkančią finansinę naštą išlaikyti didelį skaičių prieglobsčio prašytojų, 2022 m. birželio mėn. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nuostatas dėl prieglobsčio prašytojų teisės dirbti karo padėties, nepaprastosios padėties, taip pat paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl masinio užsieniečių antplūdžio laikotarpiu. [UTPĮ 140¹³ straipsnis](#) suteikia tokiems asmenims teisę dirbti arba imtis savarankiško užimtumo veiklos praėjus 12 mėnesių nuo užsieniečio užregistravimo Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje dienos, jeigu ši teisė nebuvo įgyta po 6 mėnesių, Migracijos departamentui neišnagrinėjus prieglobsčio bylos ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės. Prieglobsčio prašytojai, atvykę karo padėties, nepaprastosios padėties, taip pat paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl masinio užsieniečių antplūdžio laikotarpiu, turi gauti Migracijos departamento išduodamą užsieniečio registracijos pažymėjimą su teise dirbti. Be to, nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d., kai įsigaliojo šie pakeitimai, prieglobsčio prašytojas, įgijęs teisę dirbti, turi galimybę užsiimti savarankiška veikla bei gali naudotis Užimtumo tarnybos teikiamomis informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo įdarbinant paslaugomis, dalyvauti tarptautinių ir nevyriausybinių organizacijų vykdomose profesinės kvalifikacijos įgijimo ar tobulinimo, užimtumo skatinimo programose, kurios padeda pasirengti darbo rinkai.

K7. Ar įdiegtos konkrečios tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų integracijos į darbo rinką rėmimo valdymo struktūros? Jei taip, pateikite institucinės struktūros, skirtos atitinkamai tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų integracijos į darbo rinką strategijai / politikai / priemonėms rengti ir įgyvendinti, organizacinę schemą arba apžvalgą.

Ne.

a) Apibūdinkite pagrindines suinteresuotąsias šalis ir jų vaidmenį (vyriausybės departamentai, valdžios institucijos, profesinės sąjungos, darbdavių asociacijos, nevyriausybinių organizacijos, kt.).

b) Nurodykite įvairių pagrindinių suinteresuotųjų šalių atsakomybę, pažymėdami, ar jų vaidmuo yra susijęs tik su tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojais, ar yra bendresnis.

3.

Patekimas į darbo rinką (įdarbinimas ir savarankiškas darbas)

3.1. Patekimo į darbo rinką procedūros

K8. Apibūdinkite tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojo patekimo į darbo rinką / savarankiško darbo procedūrą savo valstybėje.

a) Ar Jūsų valstybė skirtingai reglamentuoja galimybes įsidarbinti ar savarankiškai dirbti?

b) Atsakyme apžvelkite taikomą teisinę sistemą ir aiškiai atskirkite, kas nustatyta įstatymuose, politikos dokumentuose ir praktikoje.

Prieglobsčio prašytojo teisė dirbti reglamentuota įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Nuo 2020 m. sausio 1 d. prieglobsčio prašytojams sudaryta galimybė dirbti Lietuvos Respublikoje, jei per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos Migracijos departamentas nepriima sprendimo dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės. Ši teisė nesuteikė imtis savarankiško užimtumo veiklos (savarankiškas darbas leistas tik nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d.).

2022 m. sausio 1 d. įsigaliojus Darbo kodekso pakeitimams, kad darbo užmokestis ir kitos su darbo santykiais susijusios išmokos turi būti mokamos tik pavedimu į nurodytą darbuotojo mokėjimo sąskaitą, prieglobsčio prašytojai susidūrė su nauju iššūkiu - gauti atlyginimą. Ne visi prieglobsčio prašytojai galėjo atsidaryti banko sąskaitas, nes Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme yra įtvirtinta nuostata, kad finansų įstaigos, nustatydamos kliento fizinio asmens tapatybę, reikalauja iš kliento Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės asmens tapatybės dokumento arba leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje. Prieglobsčio prašytojai ne visada turi asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, o jiems išduodamas užsieniečio registracijos pažymėjimas nėra laikomas jo tapatybę patvirtinančiu dokumentu. Todėl 2022 m. pavasarį buvo inicijuoti Darbo kodekso ir įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimai, kuriais įtvirtinta nuostata, kad prieglobsčio prašytojui, įgijusiam teisę dirbti ir dėl objektyvių priežasčių neturinčiam mokėjimo sąskaitos, darbo užmokestis ir kitos su darbo santykiais susijusios išmokos, taip pat dienpinigiai ir komandiruočių išlaidų kompensacijos gali būti mokami grynaisiais pinigais.

Be to, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas prieglobsčio prašytojams, turintiems teisę dirbti ir ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį, patekti į darbo rinką ir iš dalies įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos 2013 m. birželio 26 d. direktyvos 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija), nuostatas, 2022 m. birželio 1 d. buvo priimta Lietuvos Respublikos Užimtumo įstatymo pataisa, kuria nustatoma, kad Užimtumo tarnyba teikia prieglobsčio prašytojams tarpininkavimo paslaugas įdarbinimo proceso metu.

Nors prieglobsčio prašytojams nėra ribojimų, kokį darbą jie gali dirbti, tačiau prieglobsčio prašytojai dažniausiai kalba tik gimtąja kalba, nemoka lietuvių ir kitų kalbų, kuriomis galėtų laisvai bendrauti, o tai riboja jų įsidarbinimo galimybes. Kalbinių įgūdžių stoka, išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos neturėjimas, nepaklausios specialybės, užsienyje įgytų diplomų ir kvalifikacijų nepripažinimas Lietuvoje yra svarbiausios prieglobsčio prašytojų įsidarbinimo kliūtys.

3.1.1. Įdarbinimas

K9. Koks yra trumpiausias laikotarpis nuo tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašymo patekimo, po kurio prašytojas gali patekti į darbo rinką?

Įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta, kad prieglobsčio prašytojas turi teisę dirbti, jeigu per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos Migracijos departamentas nepriėmė sprendimo dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės. Įgijęs teisę dirbti prieglobsčio prašytojas teikia prašymą Migracijos departamentui nurodyti užsieniečio registracijos pažymėjime šią teisę. Gavęs prašymą, Migracijos departamentas per 10 dienų išduoda (pakeičia) užsieniečio registracijos pažymėjimą 6 mėnesiams, kuriame nurodyta, kad prieglobsčio prašytojas arba neteisėtas migrantas turi teisę dirbti.

K10. Aprašykite argumentus, susijusius su minimaliu patekimo į darbo rinką laikotarpiu ir patekimo į darbo rinką / savarankiško darbo sąlygomis.

Patekimo į darbo rinką terminas nustatytas įstatymu. Pagal įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 81 straipsnį, prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas iš esmės kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos. Su prašymo nagrinėjimo terminu susijusi ir įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 71.1.10 straipsnio garantuojama prieglobsčio prašytojo teisė dirbti, kurią prieglobsčio prašytojas įgyja, jeigu ne dėl jo kaltės per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos Migracijos departamentas nepriėmė sprendimo dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo. Tam, kad ši teisė būtų aktualizuota, prieglobsčio prašytojas arba valstybės institucija ar įstaiga, kurioje prieglobsčio prašytojas apgyvendintas, turi raštu arba per MIGRIS Migracijos departamentui pateikti prašymą pakeisti pažymėjimą ir prašymą nurodyti pažymėjime teisę dirbti. Papildomų sąlygų ar reikalavimų įsidarbinant nėra.

K11. Ar teisė patekti į darbo rinką po tam tikro laikotarpio suteikiama automatiškai? Taip / Ne

Taip.

K12. Kokių dokumentų reikia norint patekti į darbo rinką?

Jeigu prieglobsčio prašytojas įgijo teisę dirbti ir nori pasinaudoti šia teise, jis pats arba valstybės institucija ar įstaiga, kurioje jis apgyvendintas, teikia prašymą nurodyti šią teisę užsieniečio registracijos pažymėjime. Migracijos departamentas, įvertinęs, kad prieglobsčio prašytojas teisę dirbti įgijo, išduoda (pakeičia) užsieniečio registracijos pažymėjimą 6 mėnesiams, kuriame nurodyta, kad prieglobsčio prašytojas turi teisę dirbti.

K13. Ar norint patekti į darbo rinką reikalingas leidimas dirbti arba kitokio pobūdžio administracinis prašymas / sprendimas? Taip / Ne

Tiriamuoju periodu leidimo dirbti nereikėjo, tačiau teisė dirbti turėjo būti nurodyta prieglobsčio prašytojui išduotame užsieniečio registracijos pažymėjime. Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 64.4 straipsnis nurodo, kad užsieniečio darbas arba užsiėmimas kita veikla Lietuvos Respublikoje laikomi neteisėtais, neatsižvelgiant į tai, ar gaunama pajamų, ar ne, jeigu jis yra prieglobsčio prašytojas, kuris dirba be užsieniečio registracijos pažymėjimo, patvirtinančio jo teisę dirbti, ir (arba) be darbo sutarties.

a) Jei taip, nurodykite:

i. Kas turi pateikti prašymą – prašytojas / darbdavys / abu kartu?

Prašymą pakeisti užsieniečio registracijos pažymėjimą ir įrašyti jame, kad prieglobsčio prašytojas turi teisę dirbti, turi pateikti prieglobsčio prašytojas arba įstaiga, kurioje prieglobsčio prašytojas apgyvendintas.

ii. Kuri institucija yra atsakinga už leidimą patekti į darbo rinką?

Migracijos departamentas.

iii. Kokie kriterijai taikomi leidimui dirbti gauti?

Leidimas dirbti nereikalingas, bet tam, kad priimtų sprendimą dėl įrašo į užsieniečio registracijos pažymėjimą apie teisę dirbti, Migracijos departamentas įvertina, ar ne dėl prašytojo kaltės per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos nebuvo priimtas sprendimas dėl prieglobsčio suteikimo.

iv. Kokia yra vidutinė leidimo patekti į darbo rinką išdavimo procedūros trukmė? Jei taikoma, taip pat nurodykite visus oficialius teisės aktuose ir (arba) politikoje numatytus terminus.

Įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ įtvirtintos nuostatos:

- prieglobsčio prašytojui Migracijos departamentas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos išduoda užsieniečio registracijos pažymėjimą;
- užsieniečio registracijos pažymėjimas išduodamas arba pakeičiamas 6 mėnesių laikotarpiui ir galioja iki jame nurodyto termino, bet ne ilgiau, negu prieglobsčio prašytojas turi teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakyme Nr. 1V-131 „[Dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo](#)“ reglamentuota, kad prieglobsčio prašytojas arba valstybės institucija ar įstaiga, kurioje prieglobsčio prašytojas apgyvendintas, prašymą pakeisti pažymėjimą ir, jeigu prieglobsčio prašytojas įgijo teisę dirbti ir nori pasinaudoti šia teise, prašymą nurodyti pažymėjime šią teisę, pateikia Migracijos departamentui, o Migracijos departamentas, įvertinęs, kad prieglobsčio prašytojas įgijo teisę dirbti, išduoda užsieniečio registracijos pažymėjimą su teise dirbti.

Užsieniečio registracijos pažymėjimo su teise dirbti išdavimas paprastai užtrunka nuo 10 iki 20 dienų.

3.1.2. Savarankiškas darbas

K14. Ar Jūsų valstybėje leidžiama savarankiškai dirbti tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojams? Taip / Ne

Tiriamuoju laikotarpiu ne.

3.2. Patekimo į darbo rinką sąlygos ir apribojimai

K15. Jei taikoma, apibūdinkite leidimo patekti į darbo rinką / dirbti savarankiškai galiojimo laikotarpį ir sąlygas.

Tiriamuoju laikotarpiu netaikoma.

K16. Ar leidimas galioja tik tam tikriems užimtumo sektoriams ar profesijoms? Kitaip tariant, ar tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojams neleidžiama dalyvauti kai kuriuose darbo rinkos sektoriuose arba užsiimti tam tikrų profesijų veikla? Taip / Ne

Ne. Teisės aktuose nėra ribojimų prieglobsčio prašytojams. Jiems taikoma galimybė įsidarbinti visuose sektoriuose ir atlikti įvairias darbo funkcijas, žinoma - jei jie atitinka darbdavio nustatytus reikalavimus laisvai darbo vietai užimti. Prieglobsčio prašytojai, norintys dirbti pagal reglamentuojamą profesiją, privalėtų atitikti tam tikrus reikalavimus, būtinus darbui pagal nurodytą profesiją, pvz., gauti turimos profesijos pripažinimą.

K17. Ar įsidarbinti galima tik pas vieną darbdavį?

Tiriamuoju laikotarpiu ne.

K18. Jei taikoma, apibūdinkite leidimo patekti į darbo rinką pratęsimo sąlygas ir tvarką. Ar jos vienodos visiems užimtumo sektoriams ir profesijoms?

Tiriamuoju laikotarpiu netaikoma.

K19. Ar Jūsų valstybė narė teikia pirmenybę ES ir EEE piliečiams (naujos redakcijos Priėmimo sąlygų direktyvos (2013/33/ES) 15/2 straipsnio 2 punktą) ir kitiems teisėtai gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams patekti į darbo rinką? Taip / Ne

Ne.

K20. Ar yra kokių nors kitų teisinių ar konkrečių priemonių apribojimų, susijusių su tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų galimybėmis patekti į darbo rinką / savarankiškai dirbti?

Išskirtinai prieglobsčio prašytojams ribojimų nėra, tačiau jie gali neatitikti kai kurių reikalavimų, kurie taikomi visiems dirbti Lietuvoje ketinantiems asmenims. Pavyzdžiui, valstybinės kalbos nemokėjimas gali užkirsti kelią į tam tikras darbo vietas, nes reikalavimai lietuvių kalbai yra įtvirtinti Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarime Nr. 1688 „Dėl valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų nustatymo ir jų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Be to, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu nustatyta, kad teisę tapti valstybės tarnautoju turi tik Lietuvos Respublikos pilietis.

4.

Paramos priemonės,
skirtos integracijai
į darbo rinką ir
savarankiškam
užimtumui didinti

Sritis / komponentas	Pagrindinių priemonių apžvalga	Suinteresuotosios šalys	Tikslinė grupė
1. Kalbos išmokimas	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo projektai skirti lietuvių kalbos mokymui.	Vilniaus arkivyskupijos Caritas, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos, Pabėgėlių priėmimo centro įgyvendinami projektai.	Priemonė skirta trečiųjų šalių piliečių integracijai.
2. Profesinis švietimas ir mokymas (įskaitant perkvalifikavimo programas)			-
3. Pilietinės integracijos kursai			-
4. Parama pripažįstant diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, įskaitant oficialią kvalifikaciją, kurios negalima įrodyti dokumentais (jie prarasti arba sunaikinti pagal galiojančias užsienio kvalifikacijų pripažinimo procedūras)			-
5. Įgūdžių įvertinimas siekiant patvirtinti ankstesnį (neakredituotą) mokymąsi ir patirtį			-
6. Informavimas ir konsultavimas (supažindinimas su darbo rinkos galimybėmis, individualiai pritaikytos rekomendacijos, kita)	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo projektai, nukreipti į integracinių paslaugų teikimą trečiųjų šalių piliečiams.	Vilniaus arkivyskupijos Caritas, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos, Pabėgėlių priėmimo centro įgyvendinami projektai.	Priemonė skirta trečiųjų šalių piliečių integracijai.
7. Skatinamosios priemonės darbdaviams (pvz., mokesčių lengvatos, darbo jėgos pasiūlos ir paklausos derinimo paslaugos, įdarbinimo parama)			-
8. Parama savarankiškam darbui (pavyzdžiui, lengvatiniai mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos, administracinė parama steigiant įmonę ir t. t., verslo plano rengimas, kita)			-
9. Netiesioginė parama (pvz., vaikų priežiūra, transportas)	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo projektai, nukreipti į integracinių paslaugų teikimą trečiųjų šalių piliečiams.	Vilniaus arkivyskupijos Caritas, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos, Pabėgėlių priėmimo centro įgyvendinami projektai.	Priemonė skirta trečiųjų šalių piliečių integracijai.

5.

Geroji patirtis ir iššūkiai

Lietuvoje ekspertai nenurodė jokių konkrečiai tarptautinės apsaugos prašytojams skirtų integracijos rėmimo programų, projektų, teisėkūros ar kitų praktinių iniciatyvų kaip gerosios patirties pavyzdžių.

K21. Ar yra kokių nors konkrečių protokolų, agentūrų ir (arba) institucijų bendradarbiavimo atvejų, skirtų tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų integracijai į darbo rinką remti, kurie buvo pripažinti gera patirtimi?

Ne.

K22. Kokių su tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų patekimu į darbo rinką susijusių iššūkių nustatyta Jūsų šalyje? Atskirkite teisėkūros iššūkius nuo praktinių iššūkių ir nurodykite, kaip šie iššūkiai buvo nustatyti.

Nors prieglobsčio prašytojams sudaryta galimybė dirbti Lietuvos Respublikoje, jei per 6 mėnesius nepriimtas Migracijos departamento sprendimas dėl prieglobsčio, jie neturi galimybės registruotis Užimtumo tarnyboje ir gauti jos paslaugas (išskyrus 2022 m. įteisintą galimybę gauti tarpininkavimo paslaugas), nes pagal galiojančius teisės aktus registruotis Užimtumo tarnyboje ir dalyvauti jos integracijos į darbo rinką programose, užsieniečiai gali tik turėdami leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje. Taip pat pagal tiriamuoju laikotarpiu galiojusius teisės aktus, prieglobsčio prašytojai neturėjo teisės imtis savarankiško užimtumo veiklos.

Tarptautinio projekto „Nacionalinis integracijos vertinimo mechanizmas“ metu atliktos [anoniminės anketinės apklausos rezultatai](#) rodo, kad dažniausiai su integracijos į darbo rinką iššūkiais apklausos dalyviai buvo susidūrę dėl lietuvių kalbos gebėjimų trūkumo (50 proc.) ir išankstinių visuomenės nuostatų (42 proc.). Projekto „Savivaldybių kompetencijų didinimas teikiant paslaugas trečiųjų šalių piliečiams“, įgyvendinto Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014-2020 metų nacionalinės programos lėšomis, metu atliktos trečiųjų šalių piliečių apklausos taip pat parodė, kad viena iš priežasčių, lemiančių nedarbą arba žemesnės nei kad turi kvalifikacijos darbo pasirinkimą, buvo lietuvių kalbos barjeras ir darbdavių nenoras įdarbinti migrantus (ypač labiau pažeidžiamas grupės, kitų kultūrų, religijų, rasių atstovus). Labiau pažeidžiami trečiųjų šalių piliečiai (pvz., prieglobsčio prašytojai) dažniausiai dirba žemesnės kvalifikacijos nei kilmės šalyje darbą. Projekto „Savivaldybių kompetencijų didinimas teikiant paslaugas trečiųjų šalių piliečiams“ atliktų tyrimų metu taip pat įvardinta informacijos ir paslaugų ieškant darbo prieinamumo problema. Dauguma apklausos dalyvių teigė, kad darbą susirado savo pastangomis (dažniausiai jo ieškojo internete arba per socialinius tinklus) arba pasitelkdami Lietuvoje turimus socialinius ryšius (šeimos narius, kitus artimuosius, draugus ir pažįstamus). Svarbų vaidmenį, ieškant įsidarbinimo galimybių, ypač kai kurioms migrantų grupėms, atliko nevyriausybinių organizacijų, įgyvendinančių trečiųjų šalių piliečių integracijos programas. Atkreipiame dėmesį, kad aukščiau minimų tyrimų metu buvo apklausiami prieglobstį gavę asmenys (panašūs tyrimai su prieglobsčio prašytojais Lietuvoje nebuvo atlikti). Tačiau galima daryti pagrįstą prielaidą, kad šių apklausų išryškintos problemos buvo aktualios ir tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojams.

Iš tolimesnių šalių atvykusiems prieglobsčio prašytojams, nespėjusiems pramokti lietuviškai, būtina pagalba ieškantis darbo, vertimo paslaugos darbo pokalbiuose, išverčiant ir pasirašant darbo sutartis, darbo vietoje. Vertėjai taip pat reikalingi sprendžiant ginčus, kilusius dėl darbo santykių, ir įvairius dalykinius klausimus. Šiuo metu pagalbą teikia nevyriausybinių organizacijų, Pabėgėlių priėmimo centro vertėjai, teisininkai, įdarbinimo konsultantai, lietuvių kalbos mokytojai savanoriškais pagrindais arba finansuojami Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo lėšomis.

6.

Išvados

K23. Apibendrinkite nacionalinės ataskaitos rezultatus, padarydami išvadas iš savo pateiktų atsakymų:

a) Kokios Jūsų šalyje nustatytos pagrindinės tendencijos, susijusios su tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų padėtimi integracijos į darbo rinką kontekste, ir kokios pagrindinės diskusijos dėl jų integracijos į darbo rinką (1 skyrius)?

Nors nevyriausybinių organizacijų, dirbančių žmogaus teisių srityje, ir Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro biuras Lietuvoje jau seniai kėlė klausimą dėl teisės dirbti suteikimo prieglobsčio prašytojams, tačiau įstatyme nuostata, suteikianti šią teisę, buvo įtvirtinta tik 2019 m. pabaigoje. Pagrindinė delsimo suteikti teisę dirbti prieglobsčio prašytojams priežastimi buvo įvardinama grėsmė piktnaudžiavimo prieglobsčio institutu, atsižvelgiant į tai, kad Lietuva yra Europos Sąjungos sieną su išore sauganti šalis.

2020 m. įsigaliojus įstatymo pakeitimams, suteikiantiems prieglobsčio prašytojams teisę dirbti, ne visi įgiję asmenys turėjo galimybę šia teise pasinaudoti dėl COVID-19 pandemijos sukeltos krizės ir įvestų ribojimų.

Teisę dirbti įgiję prieglobsčio prašytojai tiriamuoju laikotarpiu (iki 2022 m. rugpjūčio 1 d.) negalėjo imtis savarankiškos užimtumo veiklos.

Iki 2022 m. birželio 30 d. Lietuvoje nebuvo renkama informacija apie įsidarbinusius prieglobsčio prašytojus, todėl nėra galimybės įvertinti, koks procentas prieglobsčio prašytojų sėkmingai pasinaudojo teise dirbti. Kalbinių įgūdžių stoka, išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos neturėjimas, nepaklausios specialybės, užsienyje įgytų diplomų ir kvalifikacijų nepripažinimas Lietuvoje yra svarbiausios prieglobsčio prašytojų įsidarbinimo kliūtys.

Integracijos į darbo rinką priemonės Lietuvoje yra skirtos leidimą gyventi Lietuvoje turintiems užsieniečiams, todėl tiriamuoju laikotarpiu prieglobsčio prašytojai neturėjo galimybių pasinaudoti Užimtumo tarnybos teikiamomis paslaugomis ir integracijos į darbo rinką rėmimo programomis. Tik po 2022 m. rugpjūčio 1 d., įsigaliojus įstatymų pakeitimams, prieglobsčio prašytojas, įgijęs teisę dirbti, turės galimybę užsiimti savarankiška veikla bei galės naudotis Užimtumo tarnybos teikiamomis informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo įdarbinant paslaugomis, dalyvauti tarptautinių ir nevyriausybinių organizacijų vykdomose profesinės kvalifikacijos įgijimo ar tobulinimo, užimtumo skatinimo programose, kurios padeda pasirengti darbo rinkai.

2021 m. išaugus prieglobsčio prašytojų srautams buvo pakeistas įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriame prieglobsčio prašytojams, karo padėties, nepaprastosios padėties, taip pat paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl masinio užsieniečių antplūdžio laikotarpiu, reglamentuota teisė dirbti arba imtis savarankiško užimtumo veiklos praėjus 12 mėnesių nuo užsieniečio užregistravimo Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje dienos, jeigu ji nebuvo įgyta po 6 mėnesių, Migracijos departamentui neišnagrinėjus prieglobsčio bylos ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės. Prieglobsčio prašytojai, atvykę karo padėties, nepaprastosios padėties, taip pat paskelbtos ekstremaliosios situacijos dėl masinio užsieniečių antplūdžio laikotarpiu, taip pat turi gauti Migracijos departamento išduodamą užsieniečio registracijos pažymėjimą su teise dirbti.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos ir Pabėgėlių priėmimo centro įgyvendinami PMIF projektai suteiks galimybę prieglobsčio prašytojams gauti mentorių paslaugas (asmens gebėjimų ir poreikių vertinimą, pagalbą planuojant karjerą, verslo planą, palydėjimo paslaugas, pagalbą užmezgant darbo ar verslo kontaktus, pagalbą darbo vietoje, verslo aplinkoje, konsultacijas karjeros klausimais); ekspertų paslaugas (verslo plano rašymą, individualias verslo ir karjeros planavimo konsultacijas); profesinius mokymus, kursus (įgyti ar tobulinti kvalifikaciją bei turimas kompetencijas, reikalingas šiuolaikinėje darbo rinkoje); papildomus lietuvių kalbos mokymus užsieniečių darbo vietoje; vertimo raštu ir žodžiu paslaugas (vertėjo paslaugas komunikuojant su mentoriumi, darbo pokalbiuose, darbo vietoje ir kt.); vaikų priežiūros išlaidų ar užimtumo veiklų kompensavimą (auklės ar darželio išlaidų kompensavimas tėvams mokantis profesijos, ruošiantis darbui, vykdant savarankišką veiklą ar įsteigiant verslą). Tikimasi, kad šie pokyčiai padės prieglobsčio prašytojams ateityje greičiau ir sėkmingiau įsilieti į darbo rinką.

b) Ar apskritai ir koku mastu tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų klausimas konkrečiai nagrinėjamas nacionalinėje integracijos politikoje, kalbant apie integraciją į darbo rinką (2 skyrius)? Kokios yra pagrindinės nacionalinės integracijos politikos ypatybės, kuriomis skatinamas tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų dalyvavimas darbo rinkoje (2 skyrius), ir kaip reguliuojamos ir (arba) remiamos tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojų galimybės įsidarbinti ir dirbti savarankiškai (3 skyrius)?

Prieglobsčio prašytojų skaičiai iki 2021 metų buvo nedideli, be to, prieglobsčio prašytojai dažnai renkasi Lietuvą ne kaip savo tikslo šalį, o kaip tranzito šalį į kitas Europos Sąjungos šalis. Tą liudija ir didelis kitų valstybių prašymų pagal Dublino III reglamentą perimti prieglobsčio prašymo nagrinėjimą Lietuvos Respublikai prieglobsčio prašytojų skaičius (2021 m. - 390, 2020 m. - 575, 2019 m. - 995, 2018 m. - 1140, 2017 m. - 2144). Todėl nevyriausybinių ir tarptautinių organizacijų keliama klausimai dėl prieglobsčio prašytojų integracijos į darbo rinką Lietuvoje nesulaukė didelio palaikymo ir susidomėjimo nei iš politikų, nei iš darbdavių pusės.

Prieglobsčio prašytojai neturi ribojimų ar prievolės atitikti specialių reikalavimų darbinantis, jiems nereikia gauti leidimo dirbti, tačiau jie neturi galimybės registruotis Užimtumo tarnyboje ir gauti jos paslaugas, dalyvauti integracijos į darbo rinką remiamose programose.

Šiuo metu integracijos į darbo rinką paslaugas teikia nevyriausybinių organizacijų, Pabėgėlių priėmimo centro vertėjai, teisininkai, įdarbinimo konsultantai, lietuvių kalbos mokytojai savanoriškais pagrindais arba finansuojami PMIF lėšomis.

c) Koku mastu Jūsų šalyje įgyvendinamos tikslinės priemonės, skirtos dalyvavimui darbo rinkoje remti, konkrečiai skirtos tarptautinės apsaugos (prieglobsčio) prašytojams (4 skyrius), ir kokie šioje srityje nustatyti iššūkiai bei gerosios patirties pavyzdžiai (5 skyrius)?

2020-2021 m. buvo atnaujinti Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo programos projektų, skirtų trečiųjų šalių piliečių integracijai, projektų finansavimo sąlygų aprašai, papildant juos naujomis priemonėmis arba tiksline grupe (prieglobsčio prašytojais) ir tokiu būdu sudarant galimybę dalyvauti nevyriausybinių organizacijų, Pabėgėlių priėmimo centro vykdomose integracijos paslaugų veiklose (mokytis kalbos, konsultuotis dėl įdarbinimo, gauti vertimo paslaugas ir pan.). Tikimasi, kad tai padės remti prieglobsčio prašytojų dalyvavimą darbo rinkoje.

EMN – tai migracijos ekspertų tinklas, skirtas rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia ir palyginama informacija migracijos bei prieglobsčio srityje. Lietuvoje EMN veiklą LR Vyriausybės nutarimu vykdo Tarptautinės migracijos organizacijos (IOM) Vilniaus biuras.

Lietuvoje EMN Nacionalinio informacijos centro (NIC) funkcijas LR Vyriausybės nutarimu vykdo IOM Vilniaus biuras glaudžiai bendradarbiaudamas su LR vidaus reikalų ministerija, Migracijos departamentu bei Valstybės sienos apsaugos tarnyba. EMN NIC bendradarbiauja ir su kitomis vyriausybėmis ir nevyriausybėmis institucijomis, dirbančiomis migracijos srityje.
